

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PLASTYKI

Szkoła podstawowa – II etap kształcenia: Klasa 4

Plastyka realizowana jest wg programu *Beaty Mikulik*

PROGRAM NAUCZANIA PLASTYKI W KLASACH 4–7 SZKOŁY PODSTAWOWEJ (II ETAP EDUKACYJNY)

Obudowę programu stanowią podręczniki wydawnictwa WSiP:

Plastyka 4-7, Stanisław Stopczyk, Barbara Neubart, Joanna Chołaścińska.

OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODLEGAJĄCE OCENIE.

1. Obszary podlegające ocenie:

przygotowanie ucznia do zajęć (przygotowanie odpowiednich materiałów plastycznych, opanowanie wiedzy, wyszukanie informacji, wykonanie ćwiczeń i zadań wstępnych)

postawa i zachowanie na zajęciach, podczas oglądania wystaw, zwiedzania zabytków i skansenów (kultura osobista w trakcie zajęć, wykonywanie poleceń, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas używania odpowiednich materiałów i narzędzi plastycznych, właściwa współpraca z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych, odpowiednie zachowanie w galeriach, muzeach, skansenach podczas zwiedzania zabytków)

Obszary podlegające ocenie, przedmiot ocenianych umiejętności	Umiejętności	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>przygotowanie ucznia do zajęć (przygotowanie odpowiednich materiałów plastycznych, opanowanie wiedzy, wyszukanie informacji, wykonanie ćwiczeń i zadań wstępnych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie podstawowych materiałów umożliwiających wykonanie prostego ćwiczenia – wyszukanie prostych informacji umożliwiających udział w lekcji i przygotowujących do realizacji ćwiczeń – wykonanie zadania domowego w uproszczonej formie 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie ciekawych materiałów umożliwiających wykonanie oryginalnego ćwiczenia – wyszukanie bogatych informacji z różnych źródeł umożliwiających aktywny udział w lekcji, bardzo dobrze przygotowujących do realizacji ćwiczeń – wykonanie zadania domowego w rozbudowanej formie
<p>postawa i zachowanie na zajęciach, podczas oglądania wystaw, zwiedzania zabytków i skansenów (kultura osobista w trakcie zajęć, wykonywanie poleceń, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas używania odpowiednich materiałów i narzędzi plastycznych, właściwa współpraca z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych, odpowiednie zachowanie w galeriach, muzeach, skansenach podczas zwiedzania zabytków</p>	<ul style="list-style-type: none"> – spełnianie podstawowych poleceń, poprawne, odpowiednie zachowanie na zajęciach, znajomość podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac, związanych ze stosowanymi materiałami i narzędziami plastycznymi – podejmowanie częściowej współpracy z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych – spełnianie podstawowych zasad zachowania w galeriach, muzeach, skansenach, podczas zwiedzania zabytków 	<ul style="list-style-type: none"> – spełnianie wszystkich poleceń, bardzo dobre zachowanie na zajęciach, znajomość wielu zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac, związanych ze stosowanymi materiałami i narzędziami plastycznymi – podejmowanie, pełnej, różnorodnej współpracy z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych – bardzo kulturalne zachowanie w galeriach, muzeach, skansenach, podczas zwiedzania zabytków

<p>realizacja prac plastycznych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zaangażowanie pomysłowość, obiektywne ocenianie walorów artystycznych tworzonych kompozycji (zgodność pracy z tematem, celowość zastosowania środków artystycznego wyrazu, techniki plastycznej)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie prostych, schematycznych kompozycji plastycznych, w luźny sposób związanych z tematem – przypadkowy dobór środków wyrazu artystycznego, wykorzystywanie niektórych możliwości techniki wykonania pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie ciekawych oryginalnych kompozycji, w pełni oddających zadany temat, nietypowo ujmujących temat – celowy dobór środków artystycznego wyrazu w pracy plastycznej, wykorzystanie różnorodnych możliwości techniki
<p>wiedza o środkach artystycznego wyrazu, elementy wiedzy o dziedzinach sztuki i wybranych zagadnieniach z dziedzictwa kulturowego kręgu śródziemnomorskiego, omawianie i interpretowanie formy i przekazu dzieł, wykonanie prac, wypowiedzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyrywkowa wiedza o specyfice, zastosowaniu środków artystycznego wyrazu, znajomość podstawowych zagadnień dotyczących dziedzin plastyki i rodzajów dzieł – częściowa znajomość niektórych zagadnień z dziedzictwa kulturowego kręgu śródziemnomorskiego – omawianie i interpretowanie niektórych zagadnień odnoszących się do formy dzieła, niektórych treści, przekazu dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> – pełna wiedza o specyfice, zastosowaniu środków artystycznego wyrazu, znajomość wielu zagadnień dotyczących dziedzin plastyki i rodzajów dzieł – dobra znajomość wybranych zagadnień z dziedzictwa kulturowego kręgu śródziemnomorskiego – omawianie i interpretowanie różnorodnych zagadnień odnoszących się do formy dzieła, niesionych przez nie różnych treści, przekazu dzieła
<p>aktywność artystyczna jako twórcza postawa, odwaga, oryginalność myślenia podczas planowania i realizacji happeningów, akcji plastycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie uproszczonych dosyć typowych rozwiązań, mało oryginalnych pomysłów w celu obmyślenia i realizacji happeningu, akcji plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – kreatywność, odwaga, oryginalność myślenia podczas planowania i realizacji happeningów, akcji plastycznych i innych działań obejmujących nowe, współczesne dzieła sztuki, szukanie różnorodnych rozwiązań

<p>gotowość do uczestniczenia w kulturze, sposób oglądania ekspozycji muzealnych i wystaw, analizowanie formy i treści dzieł sztuki, zwiedzanie zabytkowych obiektów, skansenów</p>	<p>– bierne uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych, oglądanie wystaw bez zaangażowania i uważnego analizowania i interpretowania ich formy i treści</p> <p>– zwiedzanie zabytków bez zauważania wielu istotnych elementów dotyczących stylu, formy, charakterystycznych fragmentów, znajdujących się tam dzieł sztuki</p> <p>– mało aktywny udział w zajęciach dotyczących tradycji regionalnych w skansenach</p>	<p>– aktywny udział w wydarzeniach kulturalnych, wykazywanie zainteresowania i przygotowania do oglądania wystaw, wnikliwe analizowanie i interpretowanie ich formy oraz treści</p> <p>– uważne zwiedzanie zabytków, obserwowanie różnorodnych istotnych elementów dotyczących stylu, formy, wielu charakterystycznych fragmentów budowli, dzieł sztuki znajdujących się w zabytkach</p> <p>– aktywność, zaangażowanie podczas zajęć dotyczących tradycji regionalnych w skansenach</p>
--	---	---

Na ocenę z plastyki składają się oceny różnych form aktywności ucznia:

1) działalność plastyczna:

- a) przygotowanie ucznia do zajęć,
- b) ćwiczenia praktyczne,
- c) współpraca w grupie,
- d) jakość pracy, aktywność, zaangażowanie w działania plastyczne;

2) wiedza przedmiotowa i jej rozumienie w zakresie wyznaczonym programem nauczania:

a) odpowiedź ustna,

b) kartkówki (bieżąca odpowiedź),

c) sprawdziany;

3) prace domowe:

a) bieżące - utrwalające lub przygotowujące do opracowania nowej lekcji,

b) długoterminowe (praca nad projektem),

c) prace nieobowiązkowe, dodatkowe (własna aktywność plastyczna, prowadzenie notatek, recenzje z wystaw, referaty, wykonywanie prezentacji itp., jako samodzielna uczniowska propozycja poszerzenia wiadomości i umiejętności);

4) osiągnięcia w konkursach plastycznych

Ocenianie poziomu opanowania treści programowych.

	Zakres opanowanych treści programowych
Ocena niedostateczna	poziom opanowanych treści nie umożliwia podjęcia nauki na następnym etapie edukacyjnym, nieuczestniczenie w kulturze
Ocena dopuszczająca (treści i umiejętności konieczne)	przyswojenie treści dotyczących plastyki, nabycie umiejętności umożliwiających realizację zadań życia codziennego dotyczących posługiwania się językiem plastyki w zakresie elementarnym, odnoszącym się do codziennych sytuacji życiowych, wykonywania schematycznych, znacznie uproszczonych prac plastycznych związanych z życiem codziennym, niekształtowanie estetyki otoczenia, skąpe wypowiedzi o plastyce, bierne uczestnictwo w kulturze

Ocena dostateczna (treści i umiejętności podstawowe) i umiejętności	przyswojenie podstawowych treści umożliwiających realizowanie bardzo prostych, schematycznych, stereotypowych kompozycji plastycznych, uproszczone wypowiedzi o sztuce, świadomość potrzeby estetyki otoczenia, bierny stosunek do kształtowania estetyki otoczenia, mało aktywne uczestnictwo w kulturze
Ocena dobra (treści i umiejętności rozszerzone)	przyswojenie treści umożliwiających tworzenie złożonych praktycznych i teoretycznych ćwiczeń plastycznych, duża aktywność twórcza, analizowanie niektórych wskazanych treści zawartych w dziełach, przenoszenie wiedzy o plastyce na inne dziedziny życia, m.in. kształtowanie estetyki otoczenia, aktywne uczestnictwo w kulturze
Ocena bardzo dobra (treści i umiejętności opelniające, pełna realizacja wymagań programowych i podstawy programowej)	bardzo dobre przyswojenie treści teoretycznych umiejętności praktycznych, wykonywanie różnorodnych, oryginalnych kompozycji plastycznych, bardzo duża aktywność twórcza, dobre posługiwanie się środkami wyrazu artystycznego w wykonywanych pracach, wnikliwe analizowanie treści dzieł, znajdowanie licznych powiązań między plastyką a innymi dziedzinami życia, aktywne wpływanie na estetykę otoczenia, rozszerzanie wiedzy poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów, bardzo aktywne uczestnictwo w kulturze

Ocena celująca (treści i umiejętności wykraczające poza program i realizację podstawy programowej)	wiedza i umiejętności plastyczne przewyższające swoim zakresem wymagania programowe, postawa twórcza, poszukująca, samodzielna, oryginalna twórczość plastyczna, świadome posługiwanie się środkami artystycznego wyrazu w podejmowanych pracach, analizowanie różnorodnych treści zawartych w dziełach sztuki, zauważanie różnorodnych powiązań plastyki z innymi dziedzinami życia, kształtowanie estetyki otoczenia w różnorodnych formach, rozszerzanie wiedzy poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów, wykraczające poza program, bardzo aktywne uczestnictwo w kulturze, żywe zainteresowanie zjawiskami w sztuce i wydarzeniami artystycznymi
--	--

Ocenianie poziomu opanowania przez ucznia umiejętności i treści programowych oparte jest na następujących kryteriach:

1) **Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści programowych umożliwiających mu podjęcie nauki na następnym etapie edukacyjnym i uzyskuje oceny niedostateczne z ustnych lub pisemnych form sprawdzania wiedzy,
- nie wykonuje ćwiczeń i prac plastycznych nawet z pomocą nauczyciela,
- nie uczestniczy w kulturze ,
- nie posiada wymaganych materiałów, zeszytu,
- nie wykazuje woli poprawy oceny.

2) **Ocenę dopuszczającą** (treści konieczne) otrzymuje uczeń, który:

- posiada minimalną wiedzę z zakresu wiadomości objętych programem,
- próbuje wymienić podstawowe cechy rzeczywistości wizualnej, która go otacza,

- próbuje odpowiedzieć na zagadnienia zawarte w treści ćwiczeń lekcyjnych,
- proste zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje z pomocą nauczyciela,
- skąpo wypowiada się o plastyce,
- biernie uczestniczy w kulturze,
- wykonuje schematyczne, znacznie uproszczone prace plastyczne,
- prace plastyczne wykonuje niestarannie lub niezgodnie z tematem,
- podejmuje próbę wykonania pracy plastycznej, ale jej nie kończy,
- często nie posiada wymaganych przyborów do wykonania prac plastycznych, zeszytu.

3) **Ocenę dostateczną** (treści podstawowe) otrzymuje uczeń, który:

- przyswoił podstawowe treści umożliwiające realizowanie bardzo prostych, schematycznych, stereotypowych kompozycji plastycznych
- posiada minimalną wiedzę z zakresu wiadomości objętych programem,
- uczeń wymienia podstawowe cechy ludzi i przedmiotów oraz potrafi oddawać w swoich pracach ogólny charakter ludzi i przedmiotów,
- wykonuje zadania na lekcji, potrafi odtworzyć z pamięci wnioski z lekcji,
- mało aktywnie uczestniczy w kulturze,
- w sposób uproszczony wypowiada się o sztuce,
- wykazuje się biernym stosunkiem do kształtowania estetyki otoczenia,
- poprawnie wykonuje prace plastyczne, ale nie wykazuje się systematycznością, zaangażowaniem,
- prace plastyczne są schematyczne , o stereotypowej kompozycji plastycznej,

- najczęściej posiada wymagane materiały do prac praktycznych,
- prowadzi zeszyt z notatkami z lekcji, ale sposób prowadzenia zeszytu budzi zastrzeżenia.

4) **Ocenę dobrą** (treści rozszerzone) otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem nauczanie w danej klasie,
- potrafi odpowiedzieć na pytania związane z tematem lekcji,
- poprawnie posługuje się terminami plastycznymi,
- dokonuje analizy niektórych wskazanych treści zawartych w dziełach,
- przenosi wiedzę o plastyce na inne dziedziny życia, m.in. kształtowanie estetyki otoczenia,
- aktywnie uczestniczy w kulturze,
- charakteryzuje się dużą aktywnością twórczą,
- jest przygotowany do zajęć, ma potrzebne materiały, zeszyt,
- posiada uzupełniony zeszyt.

- jest przygotowany do zajęć, ma potrzebne materiały, zeszyt,
- posiada uzupełniony zeszyt.

5) **Ocenę bardzo dobrą** (treści dopełniające, pełna realizacja wymagań programowych i podstawy programowej) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem,

- biegle posługuje się terminami plastycznymi,
- zna, omawia i dostrzega cechy charakterystyczne otaczającego nas świata przyrody i przedmiotów oraz uwzględnia je w przedstawieniach płaskich i przestrzennych,
- wnikliwie analizuje treści dzieł,
- znajduje liczne powiązania między sztuką a innymi dziedzinami życia, aktywnie wpływa na estetykę otoczenia,
- poszerza swoją wiedzę poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów,
- bardzo aktywnie uczestniczy w kulturze,
- charakteryzuje się bardzo dużą aktywnością twórczą,
- dobrze posługuje się środkami wyrazu artystycznego w wykonywanych pracach,
- pracuje aktywnie, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne,
- wykonuje różnorodne, oryginalne kompozycje plastyczne,
- efekt końcowy pracy twórczej jest zawsze zgodny z jej założeniami i tematem, prace są estetyczne,
- jest zawsze przygotowany do zajęć.

6) **Ocenę celującą** (treści wykraczające poza program i realizacje podstawy programowej) otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z podstawy programowej, proponuje rozwiązania nietypowe,
- uczeń realizuje wybitną pracę w ramach ćwiczeń lekcyjnych,
- świadomie posługuje się środkami artystycznego wyrazu w podejmowanych pracach

- analizuje różnorodne treści zawarte w dziełach sztuki,
- zauważa różnorodne powiązania plastyki z innymi dziedzinami życia,
- charakteryzuje się bardzo dużą aktywnością twórczą,
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów,
- aktywnie wpływa na estetykę otoczenia w różnorodnych formach,
- żywo interesuje się zjawiskami w sztuce i wydarzeniami artystycznymi
- aktywnie uczestniczy w kulturze
- wykonuje oryginalne i estetyczne prace plastyczne, proponuje nietypowe rozwiązania dla danego tematu
- przygotowuje wartościową pracę na konkurs plastyczny,
- przygotowuje prace dodatkowe według własnej inwencji twórczej,
- przygotowuje wartościową pracę z przeznaczeniem do ekspozycji w szkole,
- osiąga sukcesy w konkursach plastycznych lub posiada inne porównywalne osiągnięcia,
- uczestniczy w pozalekcyjnych zajęciach koła plastycznego,
- jest zawsze przygotowany do zajęć

Dostosowanie wymagań z muzyki do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów.

Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia;

wysiłek oraz zaangażowanie ucznia w pracę na lekcji;

aktywność podczas zajęć;

samodzielność w wykonywaniu ćwiczeń;

zainteresowanie przedmiotem i stosunek do nauki;

Klasa IV

Temat lekcji	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
1. O wyobraźni, naśladowaniu rzeczywistości i zabawie. Artyści malują to, co lubią. / „Ludzie, rośliny i zwierzęta w ogrodzie sztuki”	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie znaczenia sztuki dla człowieka, znajomość wybranych tematów dzieł sztuki, dziedzin plastyki i znaczenia wyobraźni w tworzeniu tworzenie barwnej, uproszczonej kompozycji plastycznej na dowolny temat o małej ilości elementów, niewielkiej oryginalności, stosowanie prostych form do uzupełnienia pracy kolażem	<ul style="list-style-type: none"> określanie znaczenia sztuki dla artysty, znajomość roli artysty, różnorodnych tematów dzieł sztuki, dziedzin plastyki, określanie znaczenia wyobraźni w tworzeniu, wskazywanie i opisywanie dzieł opartych na odtwarzaniu rzeczywistości oraz grze wyobraźni tworzenie wieloelementowej kompozycji na dowolny temat, kreatywność, pomysłowość w ujęciu tematu, kompozycji, stosowaniu ciekawych zestawień kolorów, wzbogacanie pracy poprzez stosowanie ciekawych form plastycznych wykonanych techniką kolażu tworzenie oryginalnego autoportretu

<p>2. Jak pracuje artysta? / „Wśród gałązek, krzewów i pajęczyn”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazywanie prostych rzeczy w naturze przypominających kreskę • określanie związku używanego narzędzia z różnorodnością uzyskiwanych kresek w rysunku na podstawie własnej twórczości i wybranego dzieła plastycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość wielu różnych rzeczy przypominających kreskę w naturze • określanie wpływu używanego narzędzia na tworzenie różnorodnych kresek w rysunku, określanie charakteru kresek we własnych pracach i opisywanie ich w różnych poznanych dziełach plastycznych
---	--	---

<p>3. Teatr cieni. / „O kocie i jego wąsach – zwie rzęta domowe i dzikie” lub „W gospodarstwie wiejskim, ogrodzie zoologicznym i cyrku”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • ćwiczenie • prezentacja i omówienie reprodukcji • rozmowa nauczająca • praca z tekstem • ćwiczenie plastyczne: linearna kompozycja wybranym narzędziem, wycinanka • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna lub/i grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia konturu, narysowanie określonych przedmiotów za pomocą rysunku konturowego • wskazywanie konturu w wybranym dziele plastycznym • komponowanie prostej, typowej pracy plastycznej na określony temat, posługiwanie się konturem, kreską wykonaną różnymi narzędziami, umieszczenie niewielkiej ilości elementów w kompozycji • znajomość wybranych cech przedstawianych zwierząt i ich otoczenia
<p>4. Kreska jako środek wyrazu artystycznego. / „Wielkie ryby w oceanie”, „Domy w tajemniczym miasteczku” albo „Kreski przedstawiają to czego nie widać”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: rysunek różnymi narzędziami • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie napisu za pomocą kreski, którego forma w luźny sposób nawiązuje do przekazywanych treści • rozumienie znaczenia kreski jako środka artystycznego wyrazu nadającego pracom różny charakter, porównywanie dwóch dzieł o zróżnicowanej formie • tworzenie za pomocą kreski wybranymi narzędziami prostej kompozycji pokazującej kreskę jako środek wyrazu artystycznego, który wpływa na zróżnicowany charakter pracy

<p>5. Ślady przedmiotów, ślady różnych materiałów. / Kompozycja abstrakcyjna lub dowolna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość pojęcia grafiki jako dziedziny sztuki i grafika jako twórcy • rozumienie odbijania matrycy jako sposobu powstawania odbitek • znajomość reprodukcji przynajmniej dwóch dzieł graficznych, określanie kreski jako środka wyrazu w grafice • odbijanie różnych materiałów mogących budować matrycę • tworzenie matrycy z przynajmniej dwóch rodzajów materiałów <p>o zróżnicowanej powierzchni</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonywanie odbitki z samodzielnie przygotowanej matrycy (płytki) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość i definiowanie pojęcia grafiki jako dziedziny sztuki i grafika jako twórcy • rozumienie odbijania matrycy (powielenia) jako sposobu powstawania odbitek • wyjaśnianie sposobu powstawania różnorodnych dzieł graficznych <p>na skutek odbijania płyt z różnych materiałów, używania różnych narzędzi do wykonania płyt, odbijania ich pod prasą graficzną</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisywanie kilku różnych dzieł graficznych, wskazywanie różnorodnie zastosowanej kreski jako zasadniczego środka wyrazu artystycznego w grafice • odbijanie różnorodnych powierzchni w celu tworzenia ciekawych odbitek • tworzenie matrycy z ciekawej kompozycji kilku rodzajów materiałów o zróżnicowanej powierzchni • staranne wykonywanie odbitki z samodzielnie przygotowanej matrycy (płytki)
<p>6. Frotaż (przecierka). / „Kompozycja w kole” lub „Smoki i dinozaury”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie frotażu jako techniki graficznej, rozumienie, na czym polega technika frotażu • znajomość wybranego dzieła powstałego techniką frotażu • wykonanie matrycy i odbitki do frotażu o zaplanowanej, prostej kompozycji • wykonywanie frotażu z dowolnej matrycy, powstałej z materiału <p>o chropowatej powierzchni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie i omawianie specyfiki frotażu jako techniki graficznej, omawianie, na czym polega tworzenie matrycy i odbitki techniką frotażu • znajomość i opisywanie kilku wybranych dzieł wykonanych techniką frotażu • wykonanie ciekawie zakomponowanej matrycy i odbitki techniką frotażu • wykonywanie ciekawego frotażu (czarnobiałego lub barwnego) z dowolnej matrycy lub wykorzystywanie nietypowego materiału do wykonania frotażu
<p>7. Druk płaski z niespodzianką. Monotypia. / „Na scenie – występ, koncert, przedstawienie” lub „Kolorowy deszcz, kolorowy wiatr”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość grafiki, dwuetapowego sposobu powstawania dzieł w grafice • orientacyjne określanie specyfiki druku płaskiego, rozpoznawanie monotypii jako grafiki jednej odbitki • dokonywanie prostych porównań między drukiem wypukłym, wklęsłym i płaskim w grafice • krótkie, uproszczone opisywanie dzieł graficznych wykonywanych techniką druku płaskiego i innymi technikami • wykonywanie uproszczonej kompozycji monotypii barwnej opartej na plamie malarskiej lub monotypii graficznej opartej na kresce, schematyczne podejście do tematu 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość grafiki, dwuetapowego sposobu powstawania dzieł w grafice • dokładne określanie specyfiki druku płaskiego, dokładne określanie charakteru monotypii jako grafiki jednej odbitki • dokonywanie wielu porównań między drukiem wypukłym, wklęsłym i płaskim (określanie technik, materiałów, narzędzi, wyglądu odbitek) • ciekawe, rozbudowane omawianie, opisywanie dzieł graficznych wykonanych różnymi technikami, w tym druku płaskiego – monotypii • wykonywanie ciekawej, oryginalnej monotypii malarskiej (barwnej) lub opartej na kresce monotypii graficznej, ciekawe ukazanie tematu

<p>8. Jak technika, przybory malarzkie i podłoża zmieniają obrazy?</p>	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie malarstwa jako dziedziny plastyki, malarza jako twórcy, obrazów, dzieł malarskich, wybranych technik i narzędzi 	<ul style="list-style-type: none"> określanie, definiowanie malarstwa jako dziedziny plastyki, malarza jako twórcy, obrazów jako dzieł malarskich, wybranych technik (malarstwa akwarelowego, olejnego, mozaiki, witrażu, kolażu) i narzędzi
<p>9. Barwy czyste – podstawowe i pochodne. / „Tęczowy ogród” lub „Rajski ptak”</p>	<ul style="list-style-type: none"> określanie barw podstawowych i pochodnych oraz sposobu tworzenia barw pochodnych samodzielne uzyskiwanie barw pochodnych w modelu koła barw obserwowanie i wyodrębnianie barw podstawowych i pochodnych w naturze oraz we wskazanym obrazie tworzenie prostej kompozycji z wyobraźni o niewielkiej ilości elementów, w której zastosowane są barwy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> określanie barw podstawowych i pochodnych, wskazywanie sposobu tworzenia barw pochodnych, stosowania ich w dziełach sztuki i wykorzystywania w życiu codziennym samodzielne uzyskiwanie barw pochodnych w modelu koła barw, staranność wykonania obserwowanie i wyodrębnianie barw podstawowych i pochodnych w naturze oraz w różnych dziełach sztuki tworzenie oryginalnej, złożonej kompozycji z wyobraźni o dużej ilości elementów, w której zastosowane są ciekawie zestawione barwy podstawowe i pochodne posługiwanie się różnymi sposobami mieszania barw w pracy plastycznej
<p>10. Barwy ciepłe i zimne. / „W niebieskich lub różowych okularach – portrety” lub „W jakich górach wolę być – błękitnych czy czerwonych?”</p>	<ul style="list-style-type: none"> określanie barw ciepłych i zimnych, odwoływanie się do skojarzeń z życiem codziennym orientacyjne wskazywanie barw ciepłych i zimnych w kole barw wskazywanie barw ciepłych i zimnych w wybranym obrazie tworzenie prostej kompozycji w barwach ciepłych i zimnych 	<ul style="list-style-type: none"> określanie barw ciepłych i zimnych, odwoływanie się do skojarzeń z życiem codziennym, określanie, porównywanie temperatury barw cieplejszych i chłodniejszych określanie i porównywanie temperatury barw w modelu koła barw wskazywanie barw ciepłych i zimnych w różnych dziełach malarskich, porównywanie temperatury barwy tworzenie oryginalnej kompozycji, złożonej pod względem formy i ilości elementów w barwach ciepłych i zimnych

<p>11. Gama barwna. Akcent kolorystyczny. Wiele akcentów, jeden akcent. /</p> <p>„Pokaz fajerwerków”, „Samotna łódka na morzu” lub „Zdobycza szczytu”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość wąskiej gamy barw ciepłych i wąskiej gamy barw zimnych oraz szerokiej gamy barw • znajomość pojęcia akcentu kolorystycznego, różniącego się temperaturą w stosunku do gamy kolorystycznej obrazu • określanie gamy kolorystycznej, akcentów w stroju i obrazie • znajomość pejzażu jako tematu malarskiego • wykonywanie barwnej, uproszczonej kompozycji w określonej wąskiej gamie kolorystycznej z akcentami 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość barw wchodzących w zakres wąskiej gamy barw ciepłych i wąskiej gamy barw zimnych, tonacji oraz szerokiej gamy barw • znajomość i wyjaśnianie pojęcia akcentu kolorystycznego różniącego się temperaturą w stosunku do gamy kolorystycznej obrazu, wyjaśnianie znaczenia jednego lub wielu akcentów barwnych w obrazie • opisywanie, określanie gamy kolorystycznej, tonacji i akcentów w strojach, obrazach, najbliższym otoczeniu i w naturze • dobra znajomość i wyjaśnianie cech pejzażu jako tematu malarskiego, określanie sztafażu w pejzażu • wykonywanie barwnej, oryginalnej kompozycji w wąskiej gamie kolorystycznej z akcentami
---	---	---

<p>12. Boże Narodzenie. Gwiazdki, aniołki, łańcuchy ze słomek i innych materiałów. Podsumowanie wiadomości</p> <p>o kresce, barwach podstawowych i pochodnych, gamach barwnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych i ich znaczenia • inspirowanie się tradycyjnymi ozdobami świątecznymi i tworzenie własnych • wykonywanie prostych ozdób świątecznych o zróżnicowanych kształtach i barwach • dokonywanie prostego podziału pracy na zasadnicze etapy, planowanie kolejności czynności podczas wykonywania ozdób świątecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych i ich znaczenia, zauważenie wpływu sztuki ludowej i tradycji ludowych na tradycje świąteczne • twórcze inspirowanie się tradycyjnymi ozdobami świątecznymi i tworzenie własnych, nawiązujących do nich, oryginalnych ozdób • staranne wykonywanie prostych i złożonych ozdób świątecznych o zróżnicowanych kształtach, przemyślanej kompozycji, kolorystyce i detalach • dokonywanie szczegółowego podziału pracy na etapy, planowanie kolejności czynności podczas wykonywania ozdób świątecznych
--	---	---

<p>13. Kiermasz ozdób świątecznych</p> <p>i przedmiotów dekoracyjnych na wyznaczony cel. / Bombka, serwetka świąteczna, kubek, świecznik</p>	<ul style="list-style-type: none"> współpraca i współdziałanie, uświada mianie sobie znaczenia podjętych prac na potrzeby aukcji na określony cel znajomość tradycji świątecznych, tradycyjnych świątecznych motywów dekoracyjnych i wykorzystywania ich podczas dekorowania przedmiotów użytkowych tworzenie prostych pod względem graficznym barwnych kompozycji dekoracyjnych na przedmiotach użytkowych posługiwanie się rytmem, symetrią i określoną kolorystyką kojarzącą się ze świętami w dekoracjach wybranych przedmiotów użytkowych 	<ul style="list-style-type: none"> współpraca, współdziałanie, podejmowanie inicjatywy, uświadamianie sobie znaczenia podjętych prac na potrzeby aukcji na określony cel znajomość tradycji świątecznych, tradycyjnych świątecznych motywów dekoracyjnych, twórcze inspirowanie się nimi podczas dekorowania przedmiotów użytkowych tworzenie prostych i złożonych pod względem graficznym, przemyślanych barwnych kompozycji dekoracyjnych na przedmiotach użytkowych
	<ul style="list-style-type: none"> określanie, planowanie właściwej kolejności podstawowych czynności podczas pracy 	<ul style="list-style-type: none"> posługiwanie się rytmem, symetrią, wybranymi gamami kolorystycznymi, barwami kojarzącymi się ze świętami, wykorzystywanie akcentów podczas tworzenia oryginalnych dekoracji przedmiotów użytkowych określanie, planowanie właściwej kolejności wszystkich czynności podczas pracy
<p>14. Zasada równowagi. / „W kosmosie. O wielkiej planecie i małych meteorach” lub „Kamyczki i kamienie”</p>	<ul style="list-style-type: none"> znajomość pojęcia kompozycji i komponowania znajomość barw lekkich i ciężkich proste określanie cech kompozycji, w której spełniona jest zasada równowagi wskazywanie równowagi w wybranym dziele malarskim orientacyjna znajomość fantastyki jako tematu w sztuce tworzenie barwnej kompozycji <p>o niewielkiej ilości elementów, w której widoczne jest dążenie do równowagi</p>	<ul style="list-style-type: none"> znajomość i określanie pojęcia kompozycji i komponowania jako tworzenia układu elementów plastycznych znajomość barw lekkich i ciężkich, określanie ich znaczenia dla uzyskiwania równowagi w kompozycji określanie różnorodnych cech kompozycji, w której spełniona jest zasada równowagi (wielkość, rozmieszczenie, barwa elementów) wskazywanie równowagi w kilku zróżnicowanych dziełach malarskich dobra znajomość i określanie wielu cech fantastyki jako tematu w sztuce tworzenie oryginalnej barwnej, wieloelementowej kompozycji zgodnie z zasadą równowagi
<p>15. Kompozycja symetryczna. / „Koronkowy liść” lub „Drzewo”</p>	<ul style="list-style-type: none"> określanie cech symetrii, kompozycji symetrycznej zauważanie symetrii w przyrodzie i dziełach sztuki tworzenie kompozycji symetrycznej o niewielkiej ilości elementów z osią symetrii 	<ul style="list-style-type: none"> określanie, omawianie cech symetrii, kompozycji symetrycznej zauważanie symetrii w przyrodzie, dziełach sztuki, życiu codziennym, np. formie przedmiotów tworzenie oryginalnej, nietypowej kompozycji symetrycznej o dużej ilości elementów składowych, ciekawie zakomponowanej po obu stronach osi symetrii

<p>16. Kompozycja rytmiczna. Różne rytmy. / „Widok przez grodzenie”, „Tkanina we wzory” „Wieżowce” lub „Muzyczne rytmy”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie zasadniczych cech rytmu i kompozycji rytmicznej • zauważanie rytmu w dziełach plastycznych i w innych dziedzinach życia • zauważanie i opisywanie prostego rytmu w dziele plastycznym • tworzenie różnych prostych kompozycji rytmicznych różnymi technikami 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie różnorodnych rytmów, określanie cech rytmu, kompozycji rytmicznej • zauważanie, porównywanie cech rytmu w dziełach plastycznych i innych dziedzinach życia (określanie podobieństw i różnic) • zauważanie różnorodnych rytmów w wybranych dziełach plastycznych o zróżnicowanym charakterze • tworzenie oryginalnych kompozycji rytmicznych różnymi technikami
<p>17. Wielki dyskotekowy bal. Przygotowanie elementów dekoracyjnych na bal tematyczny. Praktyczne powtórzenie wiadomości o kompozycji i barwie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie współpracy, współdziałanie podczas prac zespołowych, planowanie kolejności czynności i etapów pracy • wykonywanie prostych elementów dekoracyjnych, których forma podporządkowana jest całości dekoracji • stosowanie określonej kolorystyki <p>w wykonywanych częściach dekoracji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie współpracy, współdziałanie podczas prac zespołowych, inicjowanie działań, planowanie kolejności czynności, konsekwentne realizowanie zaplanowanych działań • wykonywanie prostych i złożonych elementów dekoracyjnych, których forma, kolorystyka i wielkość podporządkowana jest całości dekoracji; łączenie mniejszych elementów w większe segmenty • stosowanie określonej, przemyślanej kolorystyki w mniejszych i większych częściach dekoracji
<p>18. Co to jest plama? / „Dywan w plamy”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia plamy barwnej w malarstwie • określanie luźnego i zwartego układu plam barwnych oraz plam barwnych otoczonych konturem, wskazywanie ich na prostych przykładach • orientacyjne określanie abstrakcji jako tematu malarskiego • tworzenie prostych, różnych układów plam barwnych we własnych pracach plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość, definiowanie, określanie pojęcia plamy barwnej w malarstwie • definiowanie, określanie luźnego i zwartego układu plam barwnych, plam barwnych otoczonych konturem, wskazywanie ich w różnych dziełach sztuki • dokładne określanie cech abstrakcji jako tematu malarskiego • tworzenie różnych układów plam barwnych, ciekawych pod względem kolorystyki i kompozycji we własnych pracach plastycznych
<p>19. Wielkanoc. / „Pisanka z wielkim ogonem lub skrzydłami,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych, ludowych dekoracji świątecznych palm, pisanek • znajomość zdobień pisanek charakterystycznych dla regionu • wykonywanie dekoracji pisanki, dodawanie elementów przestrzennych • tworzenie prostej ilustracji rysunkowej przedstawiającej elementy dekoracji świątecznych (koszyczek, serwetka) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych, określanie ich znaczenia dla rodziny, grupy społecznej i przekazywania tradycji, znajomość ludowych dekoracji świątecznych palm, pisanek • dobra znajomość, opisywanie zdobień pisanek charakterystycznych dla regionu • wykonywanie oryginalnej dekoracji pisanki, dodawanie do niej ciekawych, starannie wykonanych elementów przestrzennych • ilustrowanie wybranych tradycji świątecznych, tworzenie oryginalnej, barwnej kompozycji przedstawiającej elementy dekoracji świątecznych (koszyczek, serwetka)

<p>20. Sztuka użytkowa codzienna</p> <p>i świąteczna. / „Biały obrus”, „Jak kolorowe stroiki i kolorowe serwetki zmieniają stół”</p>	<ul style="list-style-type: none"> znajomość znaczenia estetyki otoczenia, w tym kultury nakrywania do stołu, podniesienia uroczystego charakteru uroczystości rodzinnych, świątecznych, spotkań przyjacielskich poprzez estetykę stołu tworzenie projektu białego obrusa w formie kompozycji rytmicznej, kolażu z papierów o zróżnicowanej fakturze staranie się o tworzenie uproszczonej, spełniającej zasadę równowagi, rytmicznej, zróżnicowanej kompozycji stołu w wybranej kolorystyce z różnorodnych elementów gotowych i samodzielnie wykonanych wykonywanie projektu bieżnika o fakturze namalowanej klejem 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość różnorodnego znaczenia wpływu estetyki otoczenia na życie codzienne i uroczyste wydarzenia, określanie znaczenia kultury nakrywania do stołu dla podniesienia i określenia charakteru uroczystości rodzinnych, świątecznych, spotkań przyjacielskich poprzez estetykę stołu tworzenie oryginalnego projektu białego obrusa w formie kolażu jako przemysłanej, zróżnicowanej kompozycji rytmicznej spełniającej zasadę równowagi z papieru o zróżnicowanej fakturze tworzenie bogatej, wieloelementowej kompozycji spełniającej zasadę równowagi, rytmicznej, celowo <p>i w przemyślany sposób zróżnicowanej kompozycji dekoracji stołu, twórcze wykorzystywanie elementów gotowych, samodzielne wykonywanie przemyślanych, pomysłowych, oryginalnych elementów dekoracyjnych</p> <p>wykonywanie pomysłowego, oryginalnego bieżnika o ciekawej formie dekoracji i zróżnicowanej fakturze namalowanej klejem</p>
<p>21. Tajemnice faktury. / „Pochmurne niebo”</p>	<ul style="list-style-type: none"> znajomość pojęcia faktury oraz określanie jej różnic w dziełach zależnie od sposobów nakładania farb, a w konsekwencji zróżnicowania powierzchni obrazów wskazywanie zróżnicowanej faktury na prostych przykładach orientacyjne określanie różnic faktury w pejzażach tworzenie kilkuelementowej, prostej kompozycji, w której występują plamy barwne o zróżnicowanej fakturze 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość, definiowanie pojęcia faktury oraz określanie jej różnic w dziełach zależnie od sposobów nakładania farb, a w konsekwencji zróżnicowania powierzchni obrazów wskazywanie zróżnicowanej faktury w różnych dziełach malarskich, <p>porównywanie wpływu różnic faktury na wyraz, odbiór nastroju obrazów</p> <ul style="list-style-type: none"> omawianie sposobów zastosowania faktury w pejzażach tworzenie oryginalnej, wieloelementowej, ciekawie zakomponowanej pracy, w której występują plamy barwne <p>o zróżnicowanej fakturze</p>

<p>22. Uroki akwareli. / „Odbicia w wodzie”,</p> <p>„Fontanna” lub „Wodospad”</p>	<ul style="list-style-type: none"> określanie różnic faktury związanych z zastosowaną techniką malarską określanie faktury plam w akwareli omawianie wybranych cech dzieła namalowanego akwarelami, m.in. o tematyce pejzażowej orientacyjne określanie pojęcia lawowania w malarstwie akwarelowym <p>wykonywanie techniką akwareli prostej kompozycji</p>	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie różnic faktury związanych z zastosowaną techniką malarską, np. farby plakatowe, akwarela określanie faktury, różnego sposobu malowania plam w akwareli omawianie różnorodnych dzieł malarskich namalowanych techniką akwareli, zróżnicowanych pod względem faktury plam, w tym kompozycji pejzażowych określanie, definiowanie pojęcia lawowania w malarstwie akwarelowym wykonywanie techniką akwareli ciekawej kompozycji przedstawiającej wykorzystanie możliwości techniki, posługiwanie się lawowaniem
---	--	---

<p>23. Od przedmiotu do jego znaku. / „Żywioty i zjawiska atmosferyczne”</p>	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie cech formy prostego znaku plastycznego jako formy grafiki użytkowej określanie miejsc, w których spotykamy się ze znakami plastycznymi, określanie treści i sposobu jej przekazywania tworzenie prostych znaków graficznych ilustrujących wybrane zjawisko (np. przyrodnicze, atmosferyczne) lub przedmiot za pomocą tradycyjnych technik lub przy użyciu komputera 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie, omawianie cech formy prostego znaku plastycznego jako jednej z form grafiki użytkowej określanie miejsc, w których spotykamy się ze znakami plastycznymi, określanie treści i sposobu jej przekazywania tworzenie starannych, ciekawych pod względem formy plastycznej prostych znaków plastycznych ilustrujących wybrane zjawisko (przyrodnicze, atmosferyczne), stan, przedmiot za pomocą tradycyjnych technik i przy użyciu komputera
<p>24. Znaki złożone. / „Mój order”</p>	<ul style="list-style-type: none"> określanie cech złożonych znaków plastycznych, porównywanie znaków prostych i złożonych określanie prostych cech grafiki użytkowej jako dziedziny plastyki znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych znajomość cech logo znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie treści komponowanie przynajmniej dwóch elementów w złożony znak plastyczny tworzenie logo tworzenie złożonego znaku plastycznego o konkretnym przesłaniu, np. orderu 	<ul style="list-style-type: none"> określanie, definiowanie cech, formy złożonych znaków plastycznych, porównywanie form, przekazu prostych i złożonych znaków określanie różnorodnych cech i form grafiki użytkowej jako dziedziny plastyki znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych i odczytywanie go na podstawie różnych znanych znaków złożonych, np. dotyczących akcji społecznych, działalności instytucji znajomość cech logo, rozumienie znaczenia jego rozpoznawalności, opisywanie formy znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie różnorodnych treści przemysłane, celowe komponowanie dwóch lub kilku elementów w złożony, oryginalny znak plastyczny tworzenie logo o ciekawej formie plastycznej tworzenie oryginalnego, przemysłanego, złożonego znaku plastycznego o konkretnym przesłaniu, np. orderu

<p>25. Skrzynia na skarby”, „Niepowtarzalna torba na laptopa” lub „Balowa torebeczka Kopciuszka”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty rzemieślnika • znajomość cech sztuki użytkowej • znajomość różnorodności form przedmiotów użytkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty rzemieślnika, sposobu wykonywania przedmiotów użytkowych • określanie zakresu sztuki użytkowej, porównywanie sztuki użytkowej i nieużytkowej
<p>24. Znaki złożone. / „Mój order”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie cech złożonych znaków plastycznych, porównywanie znaków prostych i złożonych • określanie prostych cech grafiki użytkowej jako dziedziny plastyki • znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych • znajomość cech logo • znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie treści • komponowanie przynajmniej dwóch elementów w złożony znak plastyczny • tworzenie logo • tworzenie złożonego znaku plastycznego o konkretnym • • przesłaniu, np. orderu 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie, definiowanie cech, formy złożonych znaków plastycznych, porównywanie form, przekazu prostych i złożonych znaków • określanie różnorodnych cech i form grafiki użytkowej jako dziedziny plastyki • znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych i odczytywanie go na podstawie różnych znanych znaków złożonych, np. dotyczących akcji społecznych, działalności instytucji • znajomość cech logo, rozumienie znaczenia jego rozpoznawalności, opisywanie formy • znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie różnorodnych treści • przemyślane, celowe komponowanie dwóch lub kilku elementów w złożony, oryginalny znak plastyczny • tworzenie logo o ciekawej formie plastycznej • tworzenie oryginalnego, przemyślanego, złożonego znaku plastycznego o konkretnym • przesłaniu, np. orderu
<p>25. Skrzynia na skarby”, „Niepowtarzalna torba na laptopa” lub „Balowa torebeczka Kopciuszka”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty rzemieślnika • znajomość cech sztuki użytkowej • znajomość różnorodności form przedmiotów użytkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty rzemieślnika, sposobu wykonywania przedmiotów użytkowych • określanie zakresu sztuki użytkowej, porównywanie sztuki użytkowej i nieużytkowej

<p>26. W świecie projektanta. / „Kolorowe samochody” lub „Stroje na różne okazje”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określanie cech wzornictwa przemysłowego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty projektanta • dokonywanie porównania zasadniczych cech rzemiosła artystycznego i wzornictwa przemysłowego oraz sposobu pracy artysty rzemieślnika i artysty projektanta • orientacyjne określanie pojęcia formy i funkcji przedmiotu oraz jego funkcjonalności • obserwowanie przemian formy dawnych i nowych wybranych, charakterystycznych przedmiotów o tej samej funkcji • wykonywanie projektu współczesnego przedmiotu użytkowego (samochodu lub stroju), próba dostosowania formy do funkcji przedmiotu i upodobań użytkownika 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość, określanie cech wzornictwa przemysłowego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty projektanta • dokonywanie porównania różnorodnych cech rzemiosła artystycznego i wzornictwa przemysłowego oraz sposobu pracy artysty rzemieślnika i artysty projektanta • dobra znajomość i definiowanie pojęcia formy i funkcji przedmiotu oraz jego funkcjonalności • obserwowanie, omawianie przemian formy dawnych i nowych wybranych różnych przedmiotów o tej samej funkcji, zauważanie nowych przedmiotów o nowych funkcjach • wykonywanie ciekawego, przemyślanego projektu współczesnego przedmiotu użytkowego (samochodu lub stroju), dobre dostosowywanie formy do funkcji przedmiotu i upodobań użyt kownika (kolorystyka, dekoracja)
<p>27. Sztuka ludowa. / „Wycinanki jak ludowe hafty – drzewa, ludzie, zwierzęta” lub „Dwa podobne obrazy malowane metodą przepróch”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość cech sztuki ludowej i artystów ludowych • znajomość wybranych cech, charakterystycznych dzieł sztuki ludowej najbliższego regionu • znajomość wyglądu stroju ludowego regionu • określanie cech ludowego malarstwa • znajomość metody „przepróch” jako sposobu tworzenia kilku podobnych obrazów • tworzenie prostej wycinanki nawiązującej do sztuki ludowej • tworzenie dwóch prostych, podobnych do siebie prac malarskich na wybranym podłożu; posługiwanie się elementami metody „przepróch” podczas tworzenia kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość cech sztuki ludowej, kolorystyki, tematyki, formy i rodzajów dzieł, artystów ludowych • znajomość wybranych cech charakterystycznych dzieł sztuki najbliższego regionu, rozpoznawanie i określanie cech charakterystycznych kompozycji, motywów i specjalności regionalnych • dobra znajomość i opisywanie wyglądu stroju ludowego regionu i wybranych strojów regionalnych innych dzielnic Polski • określanie kolorystyki, tematyki, formy (np. uproszczenie kształtów), charakteru stycznych podłoży ludowego malarstwa (szkło, drewno), różnych metod tworzenia obrazów, m.in. „metody przepróch” • tworzenie oryginalnej kompozycji wycinanki nawiązującej formą, charakterem, kolorystyką do sztuki ludowej • tworzenie dwóch ciekawych pod względem tematu, formy i pomysłu, podobnych do siebie prac malarskich na wybranym podłożu; rozumienie znaczenia i posługiwanie się w pracy metodą „przepróch”
<p>28. Budownictwo ludowe. / „Poznajemy skanseny Polski”, „Malowana chata”,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość niektórych cech i dziedzin sztuki ludowej, znaczenia tradycji i sposobu pracy artysty ludowego • określanie niektórych cech ludowego budownictwa, znaczenia skansenu 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość różnorodnych cech sztuki ludowej, określanie kolorystyki i formy dzieł wybranego regionu, dobra znajomość znaczenia tradycji, sposobu pracy artysty ludowego

<p>„Budujemy makietę kolorowej wsi”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • inspirowanie się sztuką ludową podczas wykonywania makiety uproszczonej, malowanej chaty 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie wielu cech ludowego budownictwa, rozumienie znaczenia skansenu dla zachowania różnych form drewnianego budownictwa i sztuki ludowej określonego regionu • opisywanie wielu charakterystycznych cech różnych obiektów ludowego budownictwa, znaczenia, bogactwa specyfiki i rozmieszczenia skansenów na terenie Polski • twórcze inspirowanie się sztuką ludową podczas wykonywania ciekawej pod względem plastycznym makiety malowanej chaty, łączenie kilku makiet w taki sposób, aby utworzyć makietę wioski
<p>29. Między ludowym budownictwem, rzeźbą a przedmiotami ludowego rzemiosła. / „Bogactwo polskich skansenów”,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość wybranych cech sztuki ludowej, budownictwa i rzemiosła ludowego • opisywanie niektórych cech dzieł sztuki ludowej • znajomość charakteru i specyfiki wybranego skansenu • nawiązywanie do sztuki ludowej podczas projektowania prostego ulla lub świątka w formie reliefu z plasteliny lub bryły oklejonej plasteliną 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość wybranych cech sztuki ludowej, budownictwa i rzemiosła ludowego • opisywanie różnych elementów dzieł sztuki ludowej • dobra znajomość charakteru, specyfiki zbiorów najbardziej znanych polskich skansenów • twórcze inspirowanie się sztuką ludową podczas projektowania oryginalnego świątka lub ulla w formie reliefu z plasteliny o przemyślanej kolorystyce i fakturze lub bryły oklejonej plasteliną
<p>30. Rysunkowe powtórzenie wiadomości. Zagadki z wielkiego worka o środkach artystycznego wyrazu, rodzajach dzieł i poznanych dziedzinach sztuki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne wyodrębnianie najważniejszych środków wyrazu artystycznego we własnych pracach plastycznych, szkicach wykonanych na lekcji, dziełach sztuki o prostej formie, orientacyjne określanie zagadnień na podstawie prac plastycznych • tworzenie szkicowych kompozycji rysunkowych, w których w przybliżony sposób zilustrowany jest określony środek artystycznego wyrazu <p>(kreska, kolorystyka, faktura, gama, akcent, kompozycja), ukazany jest sposób przekazywania treści, np. w formie prostego i złożonego znaku plastycznego, przedstawiona jest dziedzina plastyki (malarstwo, grafika, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe), pokazana jest specyfika sztuki ludowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne wyodrębnianie najważniejszych środków wyrazu artystycznego we własnych pracach plastycznych, szkicach wykonanych na lekcji, różnych dziełach sztuki, dokładne określanie zagadnień na podstawie prac plastycznych • tworzenie szkicowych kompozycji rysunkowych trafnie ilustrujących określony środek wyrazu artystycznego (kreska, barwa, gama, faktura, akcent, kompozycja), sposób przedstawienia treści w formie prostego i złożonego znaku plastycznego, w których zilustrowana jest dziedzina plastyki (malarstwo, grafika, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe), pokazana jest specyfika sztuki ludowej

<p>31. Poznajemy sztukę ludową najbliższej okolicy.</p> <p>W muzeum sztuki regionalnej lub skansenie. Szkice przedmiotów</p> <p>i chat inspirowane naturą</p>	<ul style="list-style-type: none"> określanie wybranych cech sztuki ludowej, rzemiosła i budownictwa ludowego orientacyjna znajomość pojęcia i niektórych zadań skansenu zwiedzanie, poznawanie budowli zabytkowych i ludowego rzemiosła w skansenie wykonywanie prostych szkiców i zdjęć wybranych obiektów zabytkowych w skansenie 	<ul style="list-style-type: none"> precyzyjne określanie cech sztuki ludowej, rzemiosła i budownictwa ludowego dobra znajomość pojęcia i różnych zadań skansenu aktywne zwiedzanie, poznawanie budowli zabytkowych i ludowego rzemiosła w skansenie wykonywanie ciekawych pod względem plastycznym, oryginalnych szkiców i zdjęć wybranych obiektów zabytkowych w skansenie
<p>32. Uważny obserwator piękno otoczenia, ciekawie wyzabytek, oryginalna budowa współczesna pejzaże, rośliny</p> <p>w najbliższej okolicy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> obserwowanie interesujących obiektów przyrodniczych, zabytków, współczesnych budowli, krajobrazów, roślin w najbliższej okolicy wypowiadanie swojego zdania, opinii na temat oglądanych obiektów szkicowanie, fotografowanie ciekawych fragmentów otoczenia, najbliższej okolicy uzupełnianie wykonanego szkicu lub fotografii kolażem 	<ul style="list-style-type: none"> wnikliwe obserwowanie interesujących obiektów przyrodniczych, zabytków, współczesnych budowli, krajobrazów, roślin w najbliższej okolicy wypowiadanie ciekawych opinii, swojego zdania na temat oglądanych obiektów (zauważanie kompozycji, formy, kolorystyki) wykonywanie ciekawie zakomponowanych, zaskakujących szkiców i fotografii otoczenia najbliższej okolicy uzupełnianie wykonanego szkicu lub fotografii ciekawym, przemyślanym, zaskakującym kolażem
<p>33. Oglądamy wystawę. Opowiadamy o dziełach. / „Portrety widzów oglądających wystawę i ich reakcje na dzieła”</p>	<ul style="list-style-type: none"> odbiór dzieł sztuki, odpowiednie zachowanie w galerii sztuki określanie różnic między pośrednim i bezpośrednim kontaktem z dziełami sztuki, znajomość pojęć reprodukcja, oryginał znajomość pojęć wystawa (ekspozycja), katalog wystawy 	<ul style="list-style-type: none"> aktywny odbiór dzieł sztuki, odpowiednie zachowanie w galerii sztuki określanie różnic między pośrednim i bezpośrednim kontaktem z dziełami sztuki, określanie znaczenia i walorów jednej i drugiej formy kontaktu ze sztuką, definiowanie pojęć reprodukcja, oryginał